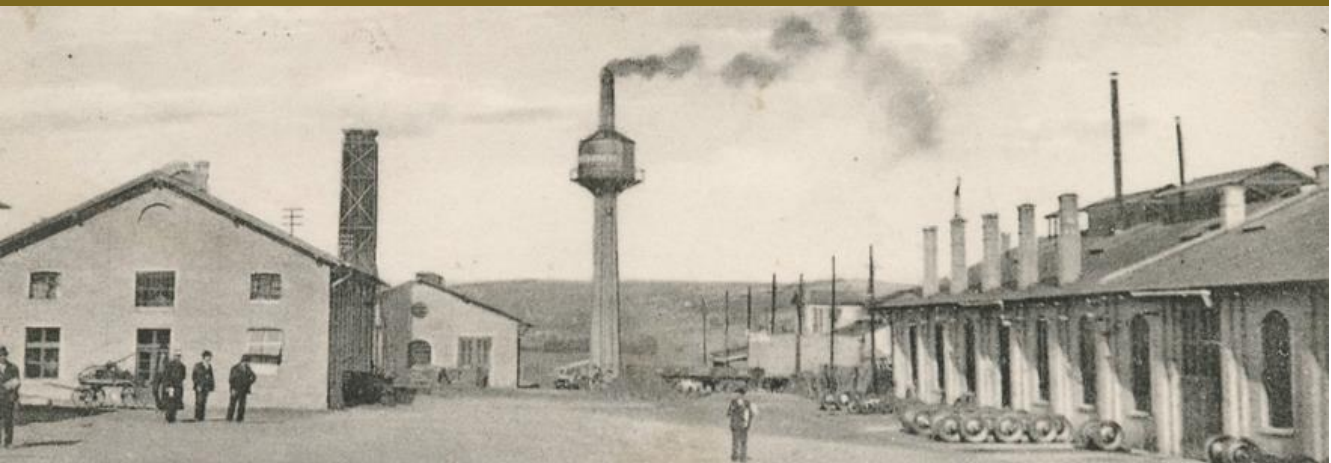

Kistarcsa Helytörténeti Kiskönyvtára

KIRÁLY ANDOR ♦ Szolgálatl a vasgyár élén

KISTARCSA HELYTÖRTÉNETI KISKÖNYVTÁRA 1.

KIRÁLY ANDOR

Szolgálatlalt a vasgyár élén

Király Andor
Szolgálatlalt a vasgyár élén

Kiadja: a Kistarcsai Kulturális Egyesület
2143 Kistarcsa, Bercsényi u. 18.
28/470-926, kike@kike.hu, www.kike.hu

Szerző: Ruzsa Bence
Szerkesztő: Szabó Zoltán András
Olvasószerkesztő: Kéri Márk
Megjelenésért felel: Kereszti Ferenc

Kistarcsa, 2021

A borítón látható, illetve a kötetben szereplő egyes fényképek a Király család személyi hagyatékából származnak.

A bemutatott képeslapok a Kistarcsai Kulturális Egyesület gyűjteményének részei.

A tanulmányban hivatkozott egyes anyakönyvi adatok forrásai a familysearch.org családtörténeti online kutatófelületen érhetők el.

Borítóterv: Ruzsa Bence

ISSN ...

Minden jog fenntartva, beleértve a sokszorosítás,
a nyilvános előadás, a rádió- és televízióadás,
valamint a fordítás jogát.

TARTALOM

Előszó.....	5
A Kirschner család.....	6
A Király család	8
Idősebb Király Andor és Hermann Aranka	8
Ifjabb Király Andor.....	12
Király Miklós	16
Király Éva	20
A kistarcsai gépgyár élén	23
Szerep a közéletben	26
Függelék	30
Forrás- és képjegyzék	45
Források	46
Képek	49
Névmutató	50

ELŐSZÓ

Jelen tanulmánnyal az volt a célunk, hogy a 145 éve született Király Andor, a Kistarcsán közel húsz esztendőn keresztül üzemelő Gép- és Vasút-felszerelési Gyár Részvénytársaság egykori gyár- és vezérigazgatója számára méltó emléket állítsunk, és a rendelkezésre álló, valamint a kutatás útján feltárható adatok birtokában igyekezzünk minél teljesebb képet adni a Király család élettörténetéről.

A lokálpatrióta emlékezet részeként Király Andorról már neveztek el utcát Kistarcsa *Simándyliget* városrészében az elmúlt években. Az eddigi emléktöredékeket már korábban is bemutattuk különböző fórumainkon, illetve nyomtatott kiadványainkban, ugyanakkor a család egyes tagjaival kapcsolatos ismereteink összefoglalása ezidáig nem történt meg. Ezt a – helytörténeti szempontból kiemelkedő fontosságú – feladatot igyekeztünk most elvégezni.

Király Andor és felesége egykori budapesti, Vas utcai lakásának mai tulajdonosai – Balogh Sándor és felesége, Matild – gondoskodó módon őrizték eddig is a még meglévő (főképpen fényképekből és iratokból, valamint használati tárgyakból álló) családi hagyatékot. Köszönjük nekik, hogy évekkel ezelőtt megkeresték Kereszti Ferencet, valamint azt is, hogy e hagyatéki anyagot a rendelkezésünkre bocsátották, illetve részben tulajdonunkba átadták.

Köszönetünket fejezzük ki továbbá a péceli Ráday-klub Kulturális Egyesületnek, illetve Erdős Szabolcsnak, a *peceliszilankok.hu* honlap szerkesztőjének a Király és a Hermann család péceli emlékének ápolásáért.

A szerző

A KIRSCHNER CSALÁD

A Király család történetének bemutatása Bánréve községben, Kirschner Miksa¹ és neje, Berger Katalin² generációjánál kezdődik, akik 1874. szeptember 1-jén házasodtak össze,³ összesen három gyermekük született: Sándor (1875, Budapest), Andor (1876, Hatvan) és Ödön (1878, Vámosgyörk).⁴

Kirschner Miksa a Magyar Királyi Államvasutak alkalmazottja volt: dolgozott Füzesabonyban vasúti hivatalnokként, Vámosgyörk állomásfőnökeként, a Forgalmi Osztályon ellenőrként, később pedig Kőbánya (felső) vasútállomás állomásfőnöke és ellenőre,⁵ majd főellenőre volt.⁶ A Kirschner szülők eredetileg zsidó vallásúak voltak, azonban kikeresztelkedtek, az 1882-ben kiadott anyakönyvi értesítő (*1. kép*) már a család valamennyi tagját reformátusként tünteti fel. A vezetéknévét 1898 augusztusában változtatták meg Királyra.⁷

A Király testvérek sorsáról (Andoron kívül) keveset tudni. Király Ödön apjához hasonlóan vasúti hivatalnok volt (a józsefvárosi pályaudvaron), 1908 novemberében összeházasodott Zelky Hermin okleveles tanítónővel Rákosszentmihályon – esküvői tanúja öccse, Andor volt.⁸

¹ Született: Tab (Somogy megye), 1849. május 22., apja: Kirschner Jakab, anyja: Hofman Fáni

² Született: Csoknya (Somogy megye), 1855. március 20., apja: Berger Salamon, anyja: Hofman Rozália

³ Másolat a születési anyakönyvről Király Ödön részére (1938. április 20.) – Király család hagyatéka

⁴ Keresztelési anyakönyvek, Hanva község, 40–44/1882. folyószám (familysearch.org)

⁵ A „vasúti ellenőr” olyan központi tisztviselőt jelölt, aki a tényleges szolgálatellátó alkalmazottak (például jegyzigálók, pénztárosok) munkáját ellenőrizte.

⁶ *Vasúti és Közlekedési Közlöny*, 1873. 5. sz. 39.; *Magyarország tiszti cím- és névtára*, 1879: 237.; *Magyarország tiszti cím- és névtára*, 1887: 276.; *Magyarország tiszti cím- és névtára*, 1890: 244.; *Magyarország tiszti cím- és névtára*, 1898: 412.

⁷ MNL OL 30797. mikrofilm 1228. kép 2. karton Névváltoztatási kimutatások 1898. év 77. o. 8–10. sor; 1898. évi 79.861. sz. belügyminiszteri rendelet a névváltoztatás engedélyezéséről (lásd: *Budapesti Közlöny*, 1898. 199. sz. 1.)

⁸ *Magyarország tiszti cím- és névtára*, 1908: 262.; *Rákos Vidéke*, 1908. 47. sz. 2.

1882 VIII. minta az

Értesítés

a keresztelest, házassági és halálozási anyakönyvekből a *Hanva* községi házsza alatt lakó *Kirschner Miksa* családjáról.

Családi és kereszt-, vagy elő- és egyéb melléknév	Születési év, hó és nap	Eske-tési év	Vallás	Foglalkozás, mesterség vagy más élethivatás	A netáni elhalálo-zási év, hó és nap	Észrevétel.
1	2	3	4	5	6	
Családfő: <i>Kirschner Miksa</i>	1849 maj. 22	1894	ref.	vasuti al. lomás-főnök.	"	"
Neje: <i>Berger Maralín</i>	1855 márc. 20	ref.	ref.	"	"	"
Gyermekei: 1. <i>János</i>	1875 jún. 22	"	ref.	"	"	"
2. <i>Andor</i>	1876 aug. 5.	"	ref.	"	"	"
3. <i>Ödön</i>	1878 febr. 27	"	ref.	"	"	"

Kelt *Hanván* 1882 aug. 23

Az anyakönyvekkel teljesen összhangzó.

Az anyakönyvvezető aláírása.
Kovács László
hanva-bánrévei református lelkész

1. kép: Értesítő a Kirschner család anyakönyvéből

Kelt: Hanva, 1882. augusztus 23.

Aláírás: Kovács László Hanva-bánrévei református lelkész

Király Olga Tiszolcon született 1887. október 20-án, szülei Király József vasúti kalauz és Mautner Johanna voltak, akikkel Király Miksa és neje 1899-ben örökbefogadási szerződést kötött, majd 1900. április 3-án váltak hivatalosan a lány gyámjaivá.⁹ Életének további alakulásáról nincs információ.

A KIRÁLY CSALÁD

❖ *Idősebb Király Andor és Hermann Aranka*

Király (eredetileg Kirschner) Andor Hatvanban született 1876. augusztus 5-én Kirschner Miksa és Berger Katalin második gyermekeként, majd 1882. augusztus 19-én Hanván keresztelték meg.¹⁰ Fiatal koráról, illetve alapfokú tanulmányairól egyelőre keveset tudni.

A gépiparhoz való kapcsolódása viszonylag korán elkezdődött: 1889. október 1. és 1891. augusztus 24. között Kőbányán a Magyar Fém- és Lámpaárugyárban dolgozott mint gép- és szerszámlakatos tanonc, ahol a későbbi években is vállalt munkát.¹¹ A gimnázium második osztályát követően, 1891-től középfokú tanulmányait Budapesten az Állami Ipariskola¹² hároméves képzési idejű fém- és vasipari szakosztályában folytatta. Tanulmányi eredményei az első tanévben közepesek, magaviselete pedig „kevésbé szabályszerű” volt, amely a későbbi tanévek során némileg javult, ugyanakkor az első tanévét meg kellett ismételnie.¹³ 1894-ben az Ipariskola „írályképző-körének” pályázatán dicséretet kapott. 1895-ben elvégezte a szakosztályt, majd Zürichben a *Schweizerische Nordostbahn* (NOB, magyarul *Svájci Északkeleti Vasút*) vasúttársaságnál kezdett el dolgozni.¹⁴ Ezt követően szerzett gépészmérnöki oklevelet, azonban egyelőre nem ismert, hogy mikor és melyik műszaki jellegű felsőoktatási intézményben.

⁹ BFL - VII.216.a - 1899 - 0017 – Örökbefogadási szerződés; BFL - IV.1411.b - 1899 - 02912 – Király Olga örökbefogadási ügye

¹⁰ Keresztelési anyakönyvek, Hanva község, 43/1882. folyószám (familysearch.org)

¹¹ Hegedűs, 1892: 96–97.

¹² Később Magyar Királyi Állami Felső Ipariskola.

¹³ Feltételezhetően igazolatlan óráinak magas száma miatt.

¹⁴ Hegedűs, 1896: 201.

1906. április 9-én Szófiában bemutattak a bolgár fejedelem számára egy, a budapesti Ganz által készített gőzmotorkocsit. A fejedelem elismerését személyesen fejezte ki Királynak, aki kiküldött mérnökként volt jelen.¹⁵ Néhány hónappal később, 1906 októberében a Ganz által gyártott három gőzmotor, három villamosmotor, négy személykocsi és két tehervagon került forgalomba a Miskolcot a Diósgyőr-Vasgyárral összekötő hét kilométer hosszú vasúti pályán. Az október 10-én tartott műtanrendőri bejáráson¹⁶ a gőzmotort (vagyis motorkocsit) Király Andor vezette.¹⁷

1907-ben már a Danubius Hajó és Gépgyár Rt. főmérnöke volt.¹⁸ Ebben a minőségében egy monoplánon (egyfedelű repülőgépen) 1910. október 21-én eredményes repülést hajtott végre a rákosmenti repülőtéren.¹⁹ (A cég keretein belül 1909 és 1913 között a Danubius Dalkör alelnöke is volt.²⁰)

1900 szeptemberében (amikor a Ganz és Társa Vasöntő és Gépgyár Rt. tisztviselője volt) jegyezte el későbbi feleségét, Hermann Arankát – a házasságkötésre Pécelen került sor 1902. március 5-én.²¹

Hermann Aranka 1884. augusztus 31-én született Pécelen. Apja Hermann Antal adófelügyelői tisztviselő, anyja pedig Jeszenszky Amália postamesternő volt.²² Királyt szülei zsidó származása miatt a Hermann család a visszaemlékezések szerint eleinte távolságtartással fogadta, azonban *„rokonszenves lénye, mérnöki állásának tekintélye és az a tény, hogy már szülei áttértek a keresztény (római katolikus) vallásra (sic!),*

¹⁵ *Budapesti Hírlap*, 1906. 100. sz. 19.; *Magyarország*, 1906. 90. sz. 17.

¹⁶ Hatósági eljárás, amely során az illetékes államigazgatási szerv helyszíni vizsgálat alapján megállapítja, hogy az adott közmű, közhasználatú műszaki létesítmény, építmény (például vasút) rendeltetésének, illetve a vonatkozó építési, műszaki szabályoknak megfelel-e, és ez alapján üzembehelyezése engedélyezhető-e.

¹⁷ *Észak-Magyarország*, 1996. 229. sz. 4.

¹⁸ *Mihók-féle Magyar Compass*, 1907/II: 440.

¹⁹ *Műszaki Lap*, 1910. 21. sz. 268.; *Soproni Napló*, 1910. 241. sz. 3.

²⁰ *Budapesti Czim- és Lakásjegyzék*, 1909: 443.; *Budapesti Czim- és Lakásjegyzék*, 1913: 515.

²¹ *Magyarország*, 1900. 240. sz. 6.; Házassági anyakönyvi kivonat (Pécel, 1902. május 24.) – Király család hagyatéka

²² Hermann Aranka keresztlevele (Rákospalota, 1939. február 17.) – Király család hagyatéka

eloszlatta a kezdeti fenntartásokat és Andort a család nagy szeretettel befogadta".²³ Ugyanezek a családi legendáriumok említik azt is, hogy Király Andor vezérigazgatóként kifejezetten ideális egzisztenciát tudott kialakítani, „(...) családjával a gyár közelében nemcsak szép emeletes házban lakott, hanem autót is tudott tartani, ami akkor nagy ritkaság volt. Nagy szenzáció (sic!) volt a rokonok számára, ha Királyék őket is meghívták egy autós kirándulásra.”²⁴ Három gyermekük született: Andor (1902), Miklós (1905) és Éva (1915).

2–3. kép: *Id. Király Andor portréja a Gép- és Vasútfelszerelési Gyár dalkörének tablóján (1912); id. Király Andorné (1929. január 20.)*

Király 1925. július 11-én vásárolta meg Budapesten, a VIII. kerületi Vas utca 5. szám alatti lakást, melynek hivatalos tulajdonosa felesége lett. Emellett Pécelen is fenntartottak egy ingatlant nyaralóként, amelyet a visszaemlékezések szerint évente május és október között használtak.²⁵

²³ Thorma, 2012: 65–66.

²⁴ Thorma, i. m. 69.

²⁵ Csontos, 2015: 22.

A Gép- és Vasútfelszerelési Gyárnak a Ganz és Társa Rt-ba történő 1927-1928-as beolvasztása utáni életútjáról kevés adat áll rendelkezésre (a családi visszaemlékezések szerint ebben az időszakban nyugdíjazták²⁶). A német megszállás időszaka, de még inkább 1944 októbere volt a család számára nehéz időszak Király Andor zsidó felmenői miatt (habár ő maga már reformátusként lett anyakönyvezve), a háború időszakát a Vas utcai házukban próbálták átvészelni gyermekeikkel és vejükkel együtt.²⁷

Király Andor 1956. július 1-jén halt meg (4. kép) Budapesten, tüdőgyulladás miatt.²⁸ Felesége 1964. július 4-én hunyt el. Földi maradványaikat Pécelen, a református temetőben található családi sírban helyezték el (27. kép a Függelékben).

Király Andorné felesége, Andor fia, Eva leánya, menyje, veje és rokonai fájdalommal tudatják, hogy

id. Király Andor

1956 július 1-én, életének 80-ik évében elhunyt.

Felejtethetetlen halottunkat folyó hó n, órákor a péceli temetőben helyezzük örök nyugalomra.

Budapest, 1956 július 3.

DRAGA EMLÉKE SZIVONKBEN EL!

Petőfi nyitotta t-l-e-t-e — Bp. IX., Számoly-u. 50.

4. kép: Id. Király Andor gyászjelentése
Kelt: Budapest, 1956. július 3.

²⁶ Thorma, i. m. 217.

²⁷ Thorma, i. m. 373.

²⁸ Halotti anyakönyvek, Budapest VIII. kerület, 1452/1956. folyószám (familysearch.org)

❖ *Ifjabb Király Andor*

Ifj. Király Andor 1902. szeptember 15-én született Budapesten, Király Andor és Hermann Aranka első gyermeke. Tanulmányait részben a Budapesti Református Főgimnáziumban végezte.²⁹ 1920 szeptemberében kezdte meg gépészmérnöki tanulmányait a Magyar Királyi József Műegyetemen, majd (mivel tanulmányi eredményei gyengék voltak, több szigorlatát is meg kellett ismételnie) végső soron 1931-ben szerezte meg oklevelét.³⁰

Önéletrajza szerint kezdetben a Ganz és Társa Rt. alkalmazta, tervezőmérnökként dolgozott négy évig a vállalat motor osztályán. Munkahelyéről 1927-ben a kedvezőtlen gazdasági viszonyok miatt elbocsátották, majd néhány kisebb cég alkalmazásában áll, végül azonban ezek az üzemek is megszűntek. 1932-ben a veszprémi pénzügyigazgatóságnál helyezkedett el malomellenőrként (saját megfogalmazása szerint „állástalan diplomás” volt).³¹ Ugyanebben az évben az Állami Földmérési és Térképészeti Hivatalnál, illetve annak vállalatainál (vagy a felügyelete alatt álló szerveknél) dolgozott – többek között 1940-től a Magyar Királyi 9. Földmérési Felügyelőségénél volt előbb segédmérnök, majd 1943-tól mérnök.³²

A háború alatt szakaszvezető volt, 1945. január 17-én sógorával, Kautz-Zombory Valérral együtt élelmiszerért indultak a Vas utcai lakásból, de szovjet fogságba estek, és a Belcinél³³ található 103. számú hadifogolytáborba került.³⁴ A család csak 1945 végén kapott először értesítést holtilétéről,³⁵ édesanyja egyik válaszevele 1946 októberében a szovjet hadsereg magyaroknak szóló lapjában közlésre került:

²⁹ Az 1917–1918. évekre szóló iskolai értesítők tüntetik fel a nevét.

³⁰ Ifj. Király Andor egyetemi indexe – Király család hagyatéka

³¹ *Magyarság*, 1932. 177. sz. 16.; Ifj. Király Andor kézzel írt önéletrajza (Budapest, 1960. szeptember 24.) – Király család

³² Ifj. Király Andor kézzel írt önéletrajza (Budapest, 1960. szeptember 24.) – Király család hagyatéka; *Magyarország tiszti cím- és névtára*, 1942: 222.; *Geodéziai Közlöny*, 1942/1: 30.; *Magyarország tiszti cím- és névtára*, 1944: 249.; *Geodéziai Közlöny*, 1943/1: 48.

³³ Település a Moldovai Szovjet Szocialista Köztársaságban (ma Moldova).

³⁴ Ifj. Király Andor kézzel írt életrajza – Király család hagyatéka; MNL OL X 10874. Szovjet táborok magyar foglyai, azonosító: 369051

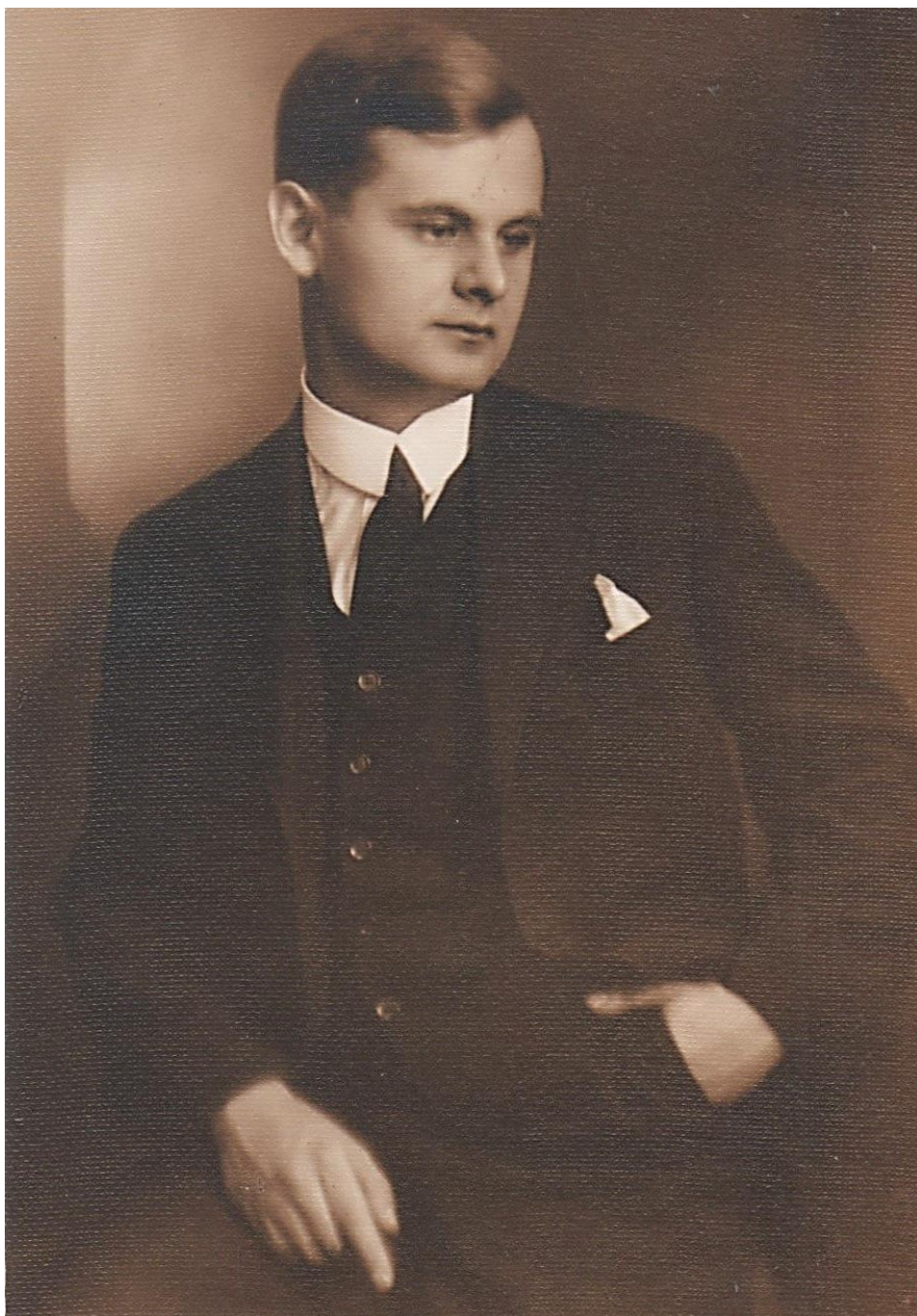
³⁵ Thorma, i. m. 373.

*„Bandikám! Egészségesek vagyunk, rémesen hiányzol. Hivataltól
200 forintot kapok havonta. Millió puszi, Anci.”³⁶*

A Kalinyinnál található 384. számú táborból 1948. június 20-án távozott. Hadifogolyszállító vasúti szerelvénnel Máramarosszigetről indították útnak Debrecen felé június 22-én, ahová a Hadifogolyátvevő Táborparancsnokság névjegyzéke szerint másnap érkezett meg.³⁷

³⁶ *Uj Szó*, 1946. 234. sz. 6.

³⁷ MNL OL X 10874. Szovjet táborok magyar foglyai, azonosító: 369063; MNL OL XIX-C-11. A Szovjetunióból hazatért hadifoglyok névjegyzéke (1946–1949), 18849. folyószám; *Szabad Nép*, 1948. 142. sz. 2.; *Világ*, 1948. 921. sz. 5.

5. kép: *Ifj. Király Andor*

Az érkezés napján a hadifogságból hazatérők számára kötelező orvosi vizsgálatra küldték, amelyen egészségesnek nyilvánították.³⁸

A 9. Földmérési Felügyelőségnél betöltött munkakörében még hadifogolyként is jegyezték.³⁹ Hazatérését követően folytathatta mérnöki munkáját. 1950-ben a Hivatal jogutódjának számító Országos Földméréstani Intézet Általános Felmérési Osztályán dolgozott a bánya- és ipartelep-felmérési csoportban, 1951 szeptemberétől pedig a Földmérési Iroda Magasságmérési Osztályának beosztott munkatársa volt.⁴⁰

1949-ben feleségül vette Asztalos Máriát.⁴¹ Az 1956-os forradalom idején a forradalmi munkástanácsban vállalt szerepet, amelyért később menesztették a munkahelyéről. Hat évig segédmunkásként dolgozott több munkahelyen – többek között 1959 áprilisától a budapesti 2. sz. földmérő munkaközösség tagja volt, amely felettes szervének, a Pest megyei felügyelőségnek keretében Szigetmonostor község térképének felújítása is feladata volt. 1962-ben a Fővárosi Vízművektől gépapolóként ment nyugdíjba.⁴²

1966. február 10-én (6. kép) hirtelen szívinfarktus következtében halt meg.⁴³ Halála kapcsán személyéről a *Geodézia és kartográfia* című szakfolyóirat hasábjain is megemlékeztek:

„Király Andor, okl. gépészmérnök, 1966. február 10-én, életének 64. évében váratlanul elhunyt.

Ő is ama gépészmérnökök közé tartozott, akik a két háború közti nehéz gazdasági viszonyok miatt szakmájukban elhelyezkedni nem tudtak, és ezért más pályát választottak. 1940-ben lépett az Állami Földmérés szolgálatába; a 9. földmérési felügyelőségen, a BGTV-nél,⁴⁴ a Földmérő és Talajvizsgáló Vállalatnál, majd a Pest megyei földmérő munkaközösségben dolgozott.

³⁸ Ifj. Király Andor orvosi lelete (Debrecen, 1948. június 23.) – Király család hagyatéka

³⁹ *Geodéziai Közöny*, 1947/1: 37.

⁴⁰ *Geodézia és kartográfia*, 1983. 6. sz. 403.; *Geodézia és kartográfia*, 1983. 6. sz. 409.

⁴¹ Halotti anyakönyvek, Budapest VIII. kerület, 436/1966. folyószám (familysearch.org)

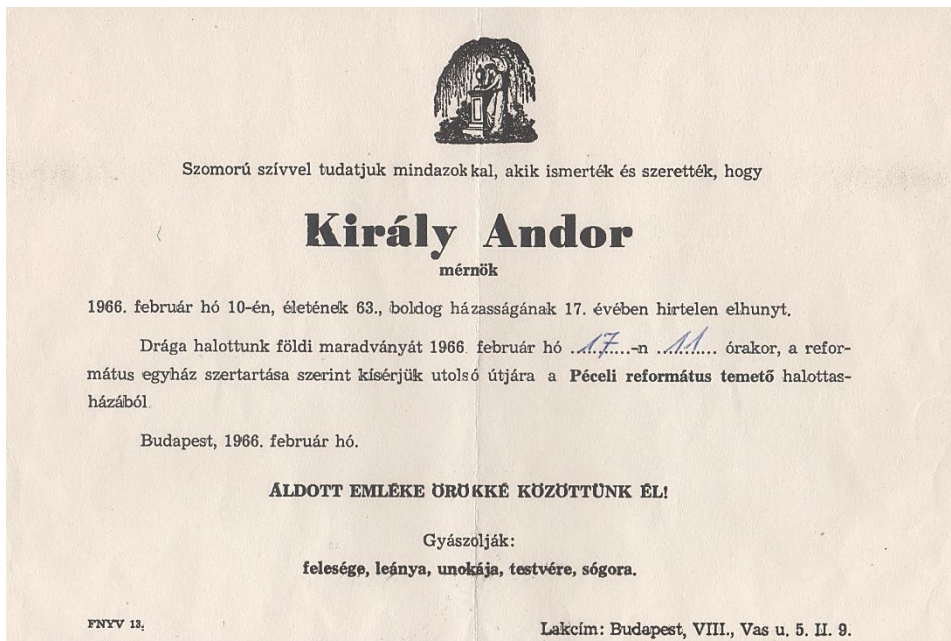
⁴² Ifj. Király Andor kézzel írt önéletrajza (Budapest, 1960. szeptember 24.) – Király család hagyatéka

⁴³ Halotti anyakönyvek, Budapest VIII. kerület, 436/1966. folyószám (familysearch.org)

⁴⁴ Budapesti Geodéziai és Térképészeti Vállalat

A felszabadulást követő földbirtokpolitikai munkákban, majd a nagy ipari létesítményekkel kapcsolatos geodéziai munkákban tevékenyen részt vett. Szorgalmával, gondosságával, teljesítményével emléket állított magának a magyar geodézia területén.

Derűs egyéniségének emléke sokáig él azokban, akik megismerték és szeretetükbe fogadták.”⁴⁵

6. kép: Ifj. Király Andor gyászjelentése (1966)

❖ *Király Miklós*

Király Miklós 1905-ben született Budapesten. A családi visszaemlékezések szerint már gyermekkorában határozott érdeklődés alakult ki benne a műszaki terület iránt, tíz éves korától pedig bejárhatott apja révén a gyár területére, és „nem győzte a gyárban csodálni a vasúti szerelvényeket, vagonokat, gőzmozdonyokat (...)”.⁴⁶ Tanulmányait fivéréhez hasonlóan részben a Budapesti Református Főgimnáziumban

⁴⁵ *Geodézia és kartográfia*, 1966. 2. sz. 141.

⁴⁶ Thorma, i. m. 70.

végezte,⁴⁷ felsőfokú tanulmányairól nem áll rendelkezésre egyértelmű információ.⁴⁸

7. kép: Király Miklós emlékműve Mátyásföldön

1926. június 4-én súlyos motorbaleset érte Mátyásföldnél. A sajtóhírek szerint Király Miklós vezette Budapest irányába haladva a család péceli rokona, dr. Thorma Tibor rendőrfogalmazó (aki az oldalkocsiban ült) *Drad* típusú motorkerékpárját.⁴⁹ Mátyásföldnél egy szabályosan közlekedő szekérrel találkoztak,⁵⁰ amelyhez túl közel került a vezetői oldal, és emiatt Király Miklós leesett a motorról – melyet Thorma állított meg. Király nyakcsigolya-, illetve koponyalapi törést szenvedett, amibe azonnal

⁴⁷ Az 1917–1918. évekre szóló iskolai értesítők tüntetik fel a nevét.

⁴⁸ A halálhíréről beszámoló sajtóanyagok némelyike joghallgatóként, mások pedig műgyetemi hallgatóként tüntetik fel.

⁴⁹ A *Magyarország* című újság családi forrásokra hivatkozva megírta, hogy Király Miklósnak orvosi javaslatra pihennie kellett, emiatt édesanyja kérésére utazott motorral Budapest irányába, hogy a műgyetemi szigorlatainak halasztását elintézzze (lásd: *Magyarország*, 1926. 247. sz. 7.)

⁵⁰ Az egyes sajtóhírek és visszaemlékezések nem egységesek abban, hogy a motor és szekér azonos, vagy ellentétes irányban közlekedett-e a saját sávjában.

belehalt. Thorma értesítette a családot, akik táviratot küldtek az éppen Belgrádban tartózkodó Király Andornak.⁵¹ Király üzleti tárgyalását megszakítva másnap érkezett vissza vonattal Budapestre. Király Miklóst június 6-án temették el a péceli családi sírboltba.

A baleset után édesapja emlékművet emeltetett (7–8. kép) a számára Mátyásföldön, a baleset helyszínéhez közel, Baranyi Károly szobrász alkotását.⁵² Létrejött a „Király Miklós vándordíj” is, amelyet a környező települések leventemozgalmainak versenyei alkalmával lehetett elnyerni. Az események hatására testvére, Andor távolmaradt a Magyar Királyi Automobil Klub kétnapos, június 7-én kezdődő Magyar Túraúttjától.⁵³

8. kép: Bronz plakett Király Miklós emlékművén

Felirat: „E helyen érte motorkerékpárral halálos szerencsétlenség 1926. június hó 4-én életének tavaszán 21 éves korában Király Miklóst. Bánkodó szülei porig sújtva alázattal hajtják meg fejüket az Úr akarata előtt.”

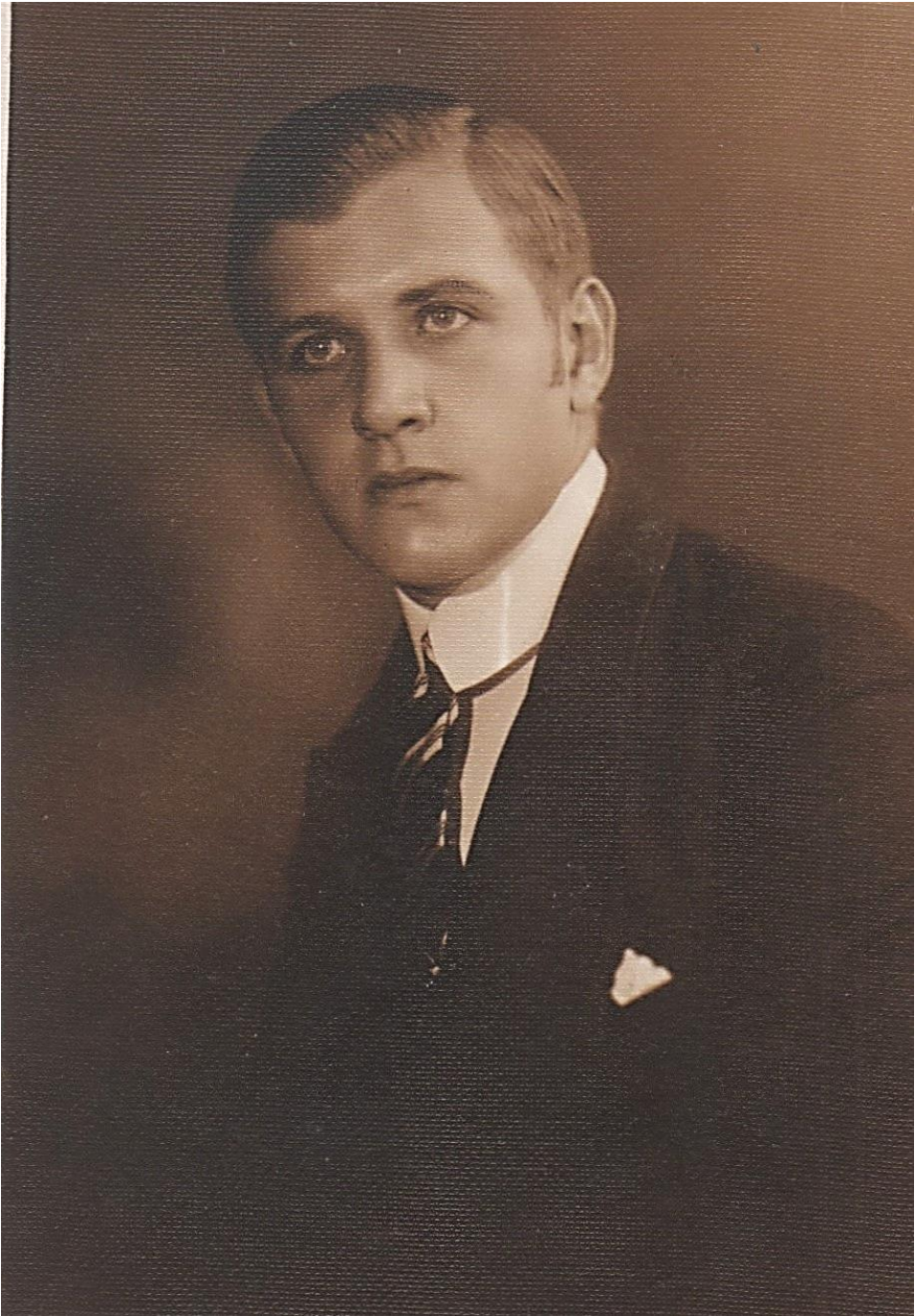
A tábla alatti köfelületre vésett felirat: „Per crucem ad lucem”⁵⁴

⁵¹ Budapesti Hírlap, 1926. 125. sz. 10.; 8 Órai Ujság, 1926. 125. 3.

⁵² A mai Mátyásföld, repülőtér HÉV megállónál található.

⁵³ Az Est, 1926. 126. sz. 6.

⁵⁴ Jelentése: „a kereszttől a fénybe”

9. kép: *Király Miklós*

❖ Király Éva

Király Éva Vanda 1915. december 18-án született Kistarcsán. Gyermekkoráról keveset tudni. Középiskolai tanulmányait a Sacré Coeur Budapesti VIII. Kerületi Sophianum Katolikus Leánygimnáziumában végezte 1929–1933 között.⁵⁵

Post vármegye.
város.

Születési anyakönyvi kivonat.

Folyószám	A bejegyzés ideje (év, hó, nap)	A születés ideje (év, hó, nap)	A gyermek utóneve, neme, vallása	A szülők		A születés helye, ha a születés nem az anya lakóhelyén történt	Aláírás előtti esetleges megjegyzések. Aláírások
				családi és utóneve, állása (foglalkozása) lakóhelye	vallása (étkező)		
67.	1915 (születés- bejegyzés) Július 20	18 (tén- legesen?)	Egyre, Vanda leány p. Kath.	Király, Andor "szolgabíró"	ref. 39	Kistarcsa	Király, Andor, k. h. leány Károly, Katalin, k. h. szolgabíró, néni

Utólagos bejegyzések. Kilgázások.

Bizonyítom, hogy ez a kivonat a *Kistarcsa* anyakönyvi kerület születési anyakönyvével megegyez.

Kelt: *Kistarcsa 1915. dec. 19.*

11. r. sz.

15. sz. minta az A. U. 115. §-hoz.

M. Kir. Közl. Lapja, Budapest, 1936. — 1777.

10. kép: Király Éva születési anyakönyvi kivonata

Kelt: Kistarcsa, 1915. december 20.

1926. október 24-én, néhány hónappal bátyja, Miklós halálesete után, Király Évával is hasonló baleset történt Mátyásföldön. A sajtóbeszámoló szerint az apja által vezetett, „Budapest felé robogó autójuk útját keresztezte egy parasztszekér. A sofőr fékezett, a parasztszekér lovai megvadultak, a kocsirúd nekiment az autó ablakának, betörte, halálos biztonsággal az ülés hátsó falához szegezte”⁵⁶ az akkor 10 éves Király Évát, akit a VII. kerületi Grünwald-szanatóriumba szállítottak, ahol Winternitz Arnold sebészorvos műtötte meg.

⁵⁵ Fallenbüchl, 1933: 26.

⁵⁶ Magyarország, 1926. 247. sz. 7.

1935. január elején jegyezték el, majd október 19-én ment feleségül Kautz-Zombory Valérhoz, a 8. honvéd gyalogezred főhadnagyához, esküvőjükre a belvárosi Ferences templomban került sor.⁵⁷

11. kép: Király Éva és Kautz-Zombory Valér esküvője

Későbbi életéről keveset tudni. 1946-ban hivatalnokként dolgozott, és még a Vas utcai házban lakott, 1948-ban viszont már háztartásbeliként élt Heves településen.⁵⁸ Itt 1948-ban újraházasodott, Besenyőy (született Beringer) István felesége lett, akivel 1966. december 27-én bekövetkezett haláláig éltek együtt.⁵⁹ Király Éva 1991-ben halt meg, a péceli családi sírboltba temették.

⁵⁷ *Dunántúl*, 1935. 4. sz. 5.; *Ujság*, 1935. 229. sz. 9.; Thorma, i. m. 217–218.; *Honvédségi Közlöny*, 1930. 26. sz. 1.

⁵⁸ BFL - VII.205.a - 1946 – 0625. Közjegyzői okirat; BFL - VII.205.a - 1948 – 0404. Közjegyzői okirat

⁵⁹ Halotti anyakönyvek, Budapest VIII. kerület, 3184/1966. folyószám (familysearch.org)

12. kép: Kírály Éva
Készült az „Athlétika-bálon” a Vigadóban (1934)

A KISTARCSAI GÉPGYÁR ÉLÉN

A Kistarcsán két évtizedig működő Gép- és Vasútfelszerelési Gyár Rt. 1907. február 8-án tartotta alakuló közgyűlését, egy hétre rá pedig a Budapesti Törvényszék bejegyezte mint budapesti székhelyű (V. kerület, Lipót körút 22.) vállalatot.⁶⁰ A részvénytársaságot a Budapesti Közúti Vaspálya Társaság (BKVT) hozta létre azzal a szándékkal, hogy a Budapest és Gödöllő között kialakítandó helyi érdekű vasútra szánt járművek gyártási igényeit ki tudja elégíteni, ehhez pedig Kistarcsán, a Budapest-Kassa közötti állami közút⁶¹ mentén építtettek gyártelepet (helyi elterjedt nevén „vasgyárat”).

13. kép: Tisztviselők és dolgozók a Gép- és Vasútfelszerelési Gyár bejáratánál

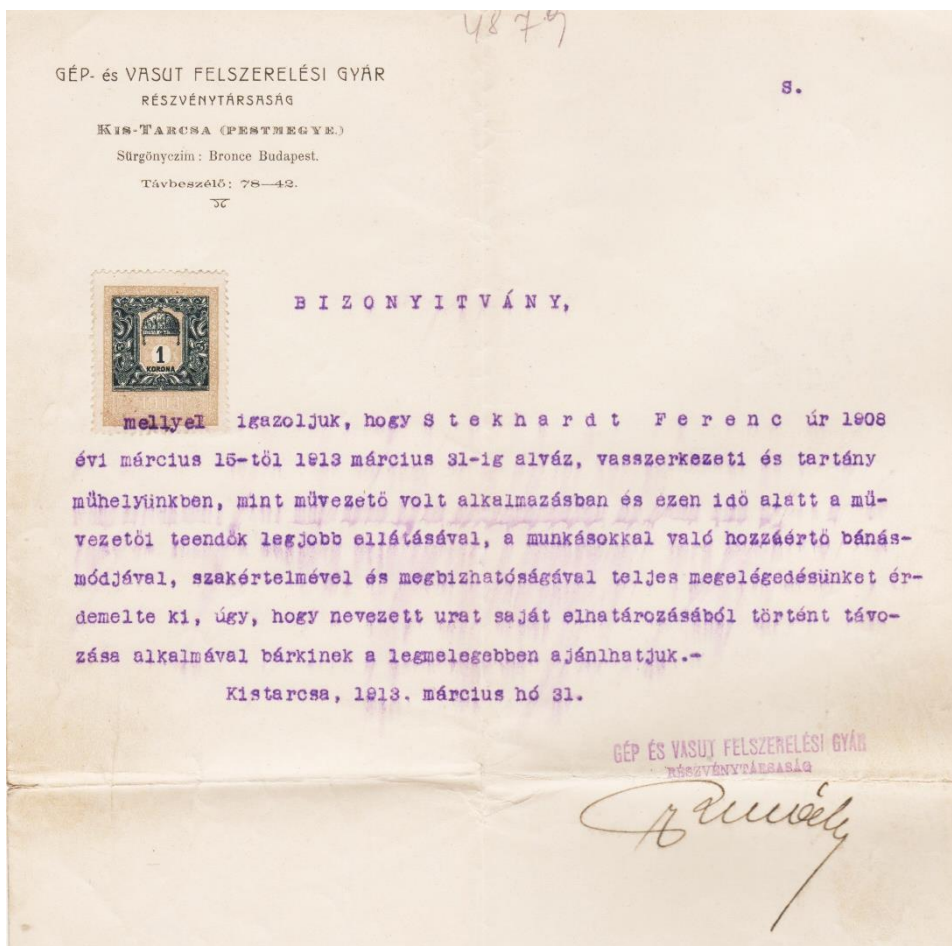
Király Andor társasági főtisztviselő cégjegyzési jogát 1912. május 8-án jegyezte be a Törvényszék.⁶² Az 1913. március 20-án tartott rendes közgyűlésen megválasztották igazgatósági tagnak, amelyet a Törvényszék

⁶⁰ *Központi Értesítő*, 1907. 18. sz. 353.

⁶¹ Ma a Budapest-Tornyosnémeti közötti 3-as számú főút (szlovákiai folytatása Kassáig az R4-es autótút).

⁶² *Központi Értesítő*, 1912. 64. sz. 2004.

december 10-én jegyzett be, illetve ettől az évtől kezdve gyárigazgató lett,⁶³ 1919 februárjában pedig vezérigazgatónak nevezték ki.⁶⁴

14. kép: Steckhardt Ferenc ajánlólevele id. Király Andor aláírásával (1913)

A vállalat 1927. június 30-án tartott közgyűlésén határozott a Ganz és Társa Részvénytársaságba való beolvadásról, majd a Törvényszék október 25-én jegyezte be a cég megszűnését.⁶⁵ Király Andor cégjegyzési joga és igazgatóságbeli funkciója már valamivel korábban, május 16-án

⁶³ Központi Értesítő, 1914. 10. sz. 171.; Budapesti Czim- és Lakásjegyzék, 1913: 622.

⁶⁴ Rákos Vidéke, 1919. 7. sz. 4.

⁶⁵ Központi Értesítő, 1927. 40. sz. 861–862.; Központi Értesítő, 1927. 48. sz. 1041.

megszűnt.⁶⁶ Távozása kapcsán levelet írt a község képviselő-testületének, amelyben megköszönte a település sokéves támogatását. Válaszképpen a testület június 30-i ülésén jegyzőkönyvben rögzítette jókívánságait a távozó vezérigazgató számára (szövegét lásd a Függelékben).⁶⁷

Arról, hogy Király Andor hogyan viszonyult a gépgyárban alkalmazott, különböző munkakört ellátó dolgozókhoz és családjukhoz, arról Nagy Jánosné (született Hollósi Ilona) visszaemlékezése nyomán lehet képet kapni:

„Az igazgató úr rendes, szociális ember volt. Karácsonykor mindig csomagot kapott minden dolgozó, hús meg minden volt benne, ami az ünnephez kell. Akkora pakk volt, hogy az Imre sógorom, alig bírta hazavinni Kerepesre. Király urat annak idején Kistarcsa díszpolgárává avatták. Bizonyára szerették őt az emberek, verset is írtak róla:

*Király Andor lobogója
Selyemmel van kivarrva,
Rá van írva a magyar nép
Száz keserve, siralma.
Letörli a szemünk könnyit selymivel,
Véd bennünket szívével és eszével.”⁶⁸*

A vállalat vezetésén túlmenően a gépipar más területein is szerepet vállalt: tagja volt az Országos Műszaki Egyesületnek és a Magyar Vas-
művek és Gépgyárak Országos Egyesületének is.⁶⁹ Igazgatósági tagja volt:

- a Kunszentmiklós-Dunapataji Helyiérdekű Vasút Rt.-nek 1920 szeptembere és 1929 októbere között,
- a Budapesti Helyiérdekű Vasutak Részvénytársaságnak 1922 áprilisa és 1928 februárja,

⁶⁶ *Központi Értesítő*, 1927. 24. sz. 561.

⁶⁷ MNL PML V.1061. C/a. 6. kötet. Kistarcsa képviselőtestületi ülésének jegyzőkönyve (1927. június 30.), 42/1927. kg. sz.

⁶⁸ Halmos, 2003: 58–59.

⁶⁹ *Műszaki Lap*, 1910. 12. sz. 163.; *Magyar Vaskereskedő*, 1912. 28. sz. 28.

- valamint a Haraszi-ráckevei Helyiérdekű Vasút Rt.-nek 1924 júniusa és 1927 novembere között.

SZEREP A KÖZÉLETBEN

Király Andor aktívan járult hozzá nem csupán Kistarcsa, de a környező települések fejlesztéséhez is. 1910 júliusában apjával együtt anyagilag támogatta a rákosszentmihályi izraelita hitközség templomának pénzügyi alapját.⁷⁰ 1913. október 12-én közgyűlést tartottak Rákosszentmihályon és döntöttek egy, az elemi iskolai oktatásra épülő munkásiskola alapítását és fenntartását végző egyesület megszervezéséről – ennek társelnökévé Király Andort választották.⁷¹

Létrehozott egy segélyező alapítványt is, amellyel olyan kistarcsai lakosokat igyekezett segíteni, akik szociálisan nehéz helyzetben voltak. 1924. március elején az alapítvány 150.000 pengő pénzállományát 650.000 pengőre emelte fel, a különbözetet saját maga fedezte – ezt a község képviselő-testülete köszönettel vette tudomásul.⁷² Felesége és fiai 1914. november végén pénzadománnyal támogatták a katonák és az özvegyek számára szánt ünnepi ajándékok beszerzését és összeállítását.⁷³ 1912 és 1916 között több alkalommal támogatta a Minorita Rendiek Gödöllői Főgimnáziumának Ifjúsági Segítő Egyesületét, amelynek alapító tagja is volt.⁷⁴

Kistarcsa és Kerepes református felekezetű lakossága az 1918. június 2-án tartott alakuló közgyűlésen szavazta meg, hogy a gödöllői egyháztanács határozata alapján önálló fiókegyházat hoznak létre, illetve megválasztották ennek egyháztanácsát is. A létrejött fiókegyház

⁷⁰ *Rákos Vidéke*, 1910. 29. sz. 5.

⁷¹ *Rákos Vidéke*, 1913. 42. sz. 3–4.

⁷² MNL PML V.1061. C/a. 5. kötet. Kistarcsa képviselőtestületi ülésének jegyzőkönyve (1924. március 8.), 2/1924. kgy. sz.

⁷³ *Az Est*, 1914. 306. sz. 6.

⁷⁴ Koch, 1916: 44.

főgondnoka Király Andor lett, aki az egyházközség támogatója volt.⁷⁵ Október elején a hadiipari tevékenységének elismeréseképpen megkapta a II. osztályú polgári hadiérdemkeresztet.⁷⁶ Az 1920. január 25-én tartott országgyűlési választásokon a Független Kisgazdapárt színeiben indult képviselőjelöltként a cinkotai választókörzetben, azonban alulmaradt Friedrich István hadügyminiszterrel, korábbi miniszterelnökkel, a Keresztény Nemzeti Egyesülés Pártjának jelöltjével szemben.⁷⁷

Kistarcsa közvilágításának megszervezésében is közreműködött,⁷⁸ tagja volt az 1922-ben megalakult Villanyvilágítási Bizottságnak. Munkájuknak köszönhetően 1927-ben 40-re emelkedett a világítótestek száma a községben. Ezen túlmenően igazgatósági tag volt az 1924. december 20-án létrehozott Kistarcsa és Környéke Villamossági Részvénytársaságban, egészen 1928 júliusáig.⁷⁹

1919. április 16-án tartott közgyűlésén a Kistarcsai Munkás Testedző Egyesület elnökének választotta.⁸⁰ 1922 szeptemberében az alispán rendeleti úton előírta valamennyi község és város számára testnevelési bizottságok megalakítását. Kistarcsán a tizenegy főt számláló bizottság tagja lett maga Király is.⁸¹ 1925-ben megválasztották az 1911 óta működő Kistarcsai Sport Club (KSC) díszelnökének.⁸² Az 1930-as évek elején a régió településeinek futballcsapatai rendszeresen mérkőztek meg egymással a Király Andorról elnevezett vándorkupáért.⁸³

1923. december 29-én Kistarcsa képviselő-testülete díszpolgári címmel tüntette ki a község érdekében addig végzett szolgálatai elismeréseként.

⁷⁵ *Protestáns Egyházi és Iskolai Lapok*, 1918. 23. sz. 205.

⁷⁶ *Budapesti Hírlap*, 1918. 237. sz. 7.

⁷⁷ *Pesti Hírlap*, 1920. 24. sz. 2.; *Rákos Vidéke*, 1920. 5. sz. 3.

⁷⁸ 1921-ben a Községeket és Mezőgazdaságot Villamosító Rt. megkereste Kistarcsa vezetését a község villamosítása ügyében.

⁷⁹ *Központi Értesítő*, 1925. 43. sz. 915.; *Központi Értesítő*, 1928. 33. sz. 690.

⁸⁰ *Népszava*, 1919. 100. sz. 12.

⁸¹ *Pest-Pilis-Solt-Kiskun Vármegye Hivatalos Lapja*, 1922. 38. sz. 462.

⁸² *Földessy*, 1926: 614.; *Nemzeti Sport*, 1925. 49. sz. 5.

⁸³ A találkozók és a mérkőzések eredményeiről a *Rákos Vidéke* rendszeresen tudósított.

15. kép: Id. Király Andor diszpolgári oklevele (1923)

Az oklevél szövege:

„Mi Kistarcsa nagyközség előjárói és képviselői jelen oklevéllel tudtára adjuk mindenkinek akit illet, hogy Községünk közönsége a mai napon tartott képviselőtestületi diszközgyűlésében a kistarcsai gép és vasútfelszerelési gyár r. t. nagydíjazott vezérigazgatóját nagyságos Király Andor urat a községi szegények felsegélyezésére tett jótékonysági intézkedéseit, a templomi harangok beszerzését, a templom kibővítését és többszöri javítását hatékonyan elősegítő áldozatkészségét és buzgó közreműködését, úgy a testedző sport, a szívet nemesítő ének és zene hazafias megértéssel való lelkes felkarolását és bőkezű támogatását, mint különösen a magyar gépgyári és közlekedésügyi iparnak műértő és szakavatott fejlesztésében méltán kiérdemelt elsőrendű bajnokságát hálás köszönettel elismerendő és igazolandó, Kistarcsa nagyközség diszpolgárává nagy lelkesedéssel egyhangulag megválasztotta, felruházván őt mindazon jogokkal, melyek községünk polgárait jogszerint megilletik.

Kistarcsa, 1923. december 29 én

Jánossy Pál községi főjegyző

Rapavi József községi bíró

Purth Gyula hitelesítő községi képviselő

*Dóczé Zsigmond hitelesítő községi képviselő*⁸⁴

Különböző társadalmi eseményeken volt kiemelt szereplő, illetve pénzügyi támogató. 1924. március 4-én, Mátyásföldön a rendőrtisztek jótékonysági estjét 50 ezer korona adománnyal támogatta.⁸⁵ 1925. február 14-én a Budapesti Helyi Érdekű Vasutak Rt. jótékonysági művész estet szervezett, amelynek védnökei között szerepelt.⁸⁶ 1926. február 13-án a kistarcsai leventegyeselet dalköre a Gép- és Vasútfelszerelési Gyár kávéházában tartotta táncos-műsoros estjét, amelynek díszelnöke Jánossy Pál főjegyző és Rapavi József községi bíró mellett Király Andor volt.⁸⁷ Szerepet vállalt abban is, hogy a „kistarcsai népművelési mozgóképszínház” 1926. február 20-án megnyithasson.⁸⁸

⁸⁴ Id. Király Andor díszpolgári oklevele (1923. december 29.) – Király család hagyatéka

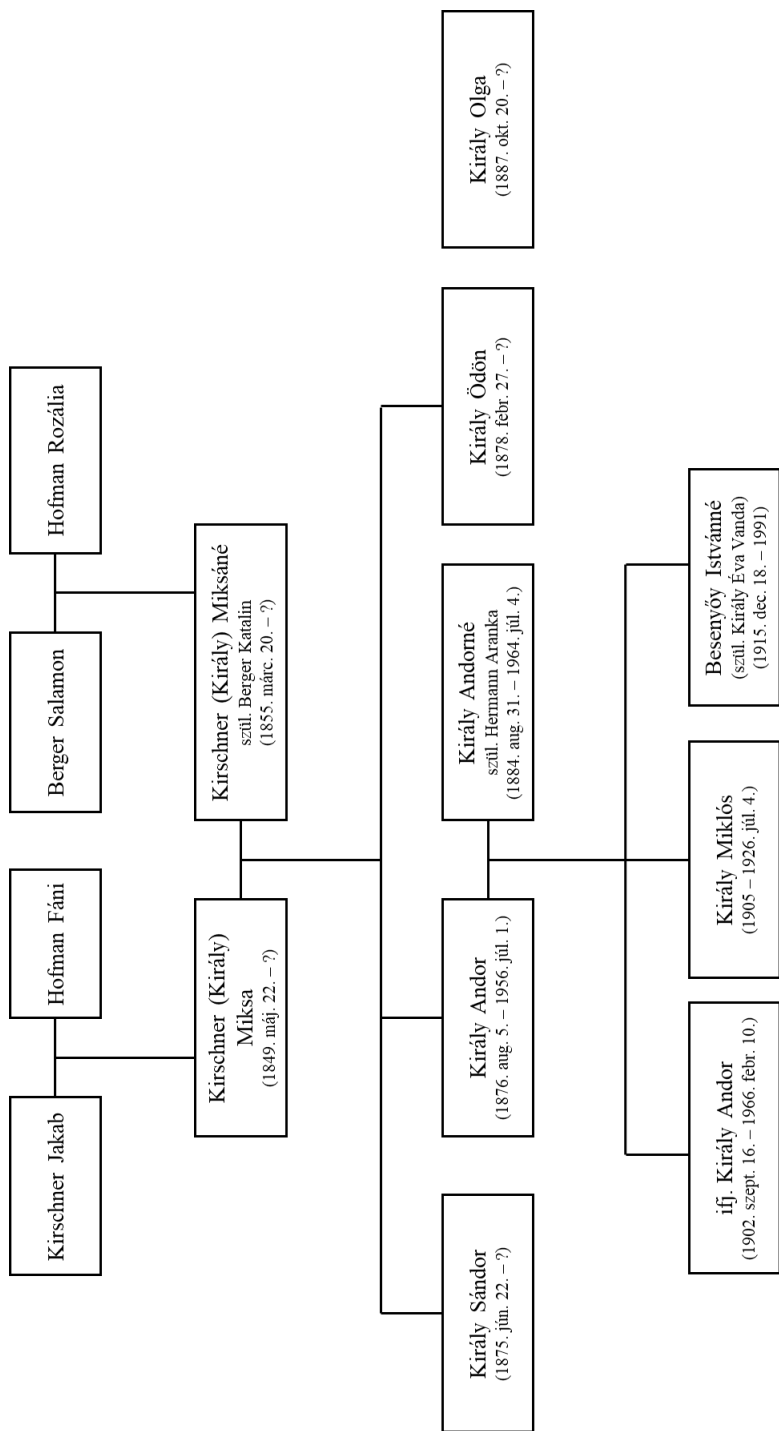
⁸⁵ *Rákos Vidéke*, 1924. 11. sz. 3.

⁸⁶ *Rákos Vidéke*, 1925. 7. sz. 5.

⁸⁷ *Magyarság*, 1926. 33. sz. 10.

⁸⁸ A község képviselőtestülete 1925. május 20-án tárgyalta (57/1925. kgy. sz. határozat); *Pest-Pilis-Solt-Kiskun Vármegye Hivatalos Lapja*, 1926. 9. sz. 120.

Függelék

16. kép: A Kirschner (Király) család szerkezete

Az ismert anyakönyvi adatok alapján szerkesztette: Ruzsa Bence

Házassági anyakönyvi kivonat.

9 szám.

Kelt: Pécel

1902 (ezer hilemanárkettőszáz) évi
Május hó 5 (ötödik) napján.

Megjelentek alulírott Jamriska János
 anyakönyvvezető előt házasságkötés szelvényéből:

1. mint vőlegény: Király
Andor
 a kinek vallása: evangelikus református,
 állása (foglalkozása): banzári tint
viselő
 lakóhelye: Budapest (X. kerület, János utca)
 szülei: { helye: Slavon (Slavon varos)
 név: Augustus (ezerny ötödik) napja,
 és a ki az alulírott anyakönyvvezető
 személy azon ismert

anyjának { családi és utóneve: Király Miksa
 állása (foglalkozása): államcsüti államasi főnök
 lakóhelye: Budapest (X. kerület)

anyjának { családi és utóneve: Király Miksa név
tett Berget Katalin
 állása (foglalkozása): háztartásbeli
 lakóhelye: Budapest (X. kerület)

2. mint menyasszony: Herrmann
Aranka
 a kinek vallása: római Katholikus,
 állása (foglalkozása): háztartásban segit
ő családtag

17/a. kép: Király Andor és Hermann Aranka házassági anyakönyvi kivonata (1. oldal)
 Kelt: Pécel, 1902. május 24.

lakóhelye: Pécel (1222 hármán)
 születésnek { helye: Pécel
 ideje: 18 84 (ezernyolcszáz nyolcvannegy) évi
Augusztus hó 31 (harmincegyedik) napja,
 és a ki házasulott anyakönyvezető
 személy ezen ismer

atyának { családi és utóneve: niehai Hermann
Antal
 állása (foglalkozása): adófizetési hivatali
 lakóhelye: Bogyiszló (Bécs vármegye)
 anyjának { családi és utóneve: övegy Hermann Antal
nőfiületett Jánosné Anna
 állása (foglalkozása): postafestő
 lakóhelye: Pécel

Megjelentek továbbá:

3. mint egyik tanu Ortvos József
 kinek állása (foglalkozása): alkalmasági főnöki
 lakóhelye: Budaörs (Pécel község)
 életkora: 40 (negyvenhat) éves
 és a ki ezzen ismer
 személy ezzen ismer

4. mint másik tanu: Jeszenszky László
 kinek állása (foglalkozása): földművelő
 lakóhelye: Pécel
 életkora: 49 (negyvenkilenc) éves
 és a ki házasulott anyakönyvezető
 személy ezen ismer

Alulírott polgári tisztviselőnek a házasulókhoz az egymással való házasságkötés iránt tett kérdésére az előtte együttesen jelenlevő házasulók a két tanu jelenlétében személyesen külön-külön kijelentették, hogy egymással házasságot kötnek.

Alulírott polgári tisztviselő a házasulókat ezen egybehangzó kijelentésük alapján a törvény értelmében házastársaknak nyilvánította.

17/b. kép: Király Andor és Hermann Aranka házassági anyakönyvi kivonata (2. oldal)
 Kelt: Pécel, 1902. május 24.

Megjegyzés: _____

Felolvastatván _____

helybenhagyott *is aláírattott.*

Az egyik tanu aláírása (kézjegye): *Ortvay János v. b.* A férj aláírása (kézjegye): *Király Andor v. b.*

A másik tanu aláírása (kézjegye): *Jesseny János v. b.* A feleség aláírása (kézjegye): *Király Andorné Hermann Aranka v. b.*

Jesseny János v. b.
anyakönyvvezető.

Bizonyítom, hogy a jelen kivonat a *Pécel*
anyakönyvi kerület házassági anyakönyvével szóról-szóra megegyez.

kelt *Pécelen 1902. Május 24-én*

Jesseny János v. b.
anyakönyvvezető.

17/c. kép: Király Andor és Hermann Aranka házassági anyakönyvi kivonata (3. oldal)
Kelt: Pécel, 1902. május 24.

szám.

Tetekjegyzőkönyv.

Dana balparti 0637

35. rakt. szám.

Telekkönyvi másolat

18. kép: Birtoklap a VIII. ker. Vas utca 5. sz. alatti házról

19. kép: Ifj. Király Andor fényképe és aláírása az egyetemi indexében

„42. kgy. 1927. sz.

1650. kig. 1927. sz.

Olvastatott nagyságos Király Andor úrnak, a kistarcsai Gép és vasútfelszerelési Gyár r. t. volt vezérigazgatójának búcsúlevele s ezzel kapcsolatban tárgyalatott előadó községi főjegyző határozati javaslata arranézve, hogy a közgyűlés nagyságos Király Andor úrnak köszönetét nyilvánítsa azért, hogy a volt vezérigazgató úr a nevéről elnevezetett segélyző alapítványt távozása előtt 800 pengő erejéig kiegészítette, illetőleg növelte.

Véghatározat

Nagyságos Király Andor úrnak a község képviselőtestületéhez és a község közönségéhez intézett búcsúzólevelét fájó szívvel tudomásul vesszük.

Fájó szívvel azért, mert tudjuk, és érezzük, hogy Király Andor vezérigazgató úrnak községünkben való távozása mit jelent.

Jelent óriási és pótolhatatlan veszteséget.

Veszteségünk mérhetetlen.

Király Andor úrnak emléke községünkben örökké élni fog. Isten vezérelje őt további útján és részesítse őt minden földi jószágokban.

A nevére elnevezett Király Andor-féle szegényeket segélyző alapítványnak 800.– pengő erejéig történt kiegészítéséért a képviselőtestület hálás köszönetét nyilvánítja és e körülményt jegyzőkönyvileg megörökíti.

Miről nagyságos Király Andor úr, volt gépgyári vezérigazgató úr jegyzőkönyvi kivonaton értesítendő.”⁸⁹

⁸⁹ MNL PML V.1061. C/a. 6. kötet. Kistarcsa képviselőtestületi ülésének jegyzőkönyve (1927. június 30.), 42/1927. kgy. sz.

69/1932.

É r t e s í t é s .

a keresztelési /születési/ házassági és halálozási anyakönyvekből a Bán
réve községi - házszám alatt lakó Kirschner Miksa családjáról. - - - -
Családi és kereszt, vagy elő és egyéb melléknév l. Családfő: Kirschner
Miksa 2. Születési év, hó és nap -. : 1849. máj. 22. 3. esketési év: 1874.
szept. 1. 4. Vallás: ref. 5. Foglalkozás, mesterség vagy más élethivatás: 6.
vasuti állomásfőnök. 6a. netáni elhiálozási év, hó, nap: - 7. Észrevétel: - 1
neje: Berger Katalin 2. 1855. márc. 20. 3. 1874. szept. 1. 4. ref. 5. 6. 7: -
Gyermekeik: 1. Sándor. 2. 1875. jun. 22. 3. - 4. ref. 5. 6. 7: - 2. Andor.
2. 1876. aug. 5. 3. - 4. ref. 3. Odön. 2. 1878. febr. 27. 3. - 4. ref. 5. 6. 7: -
- - - - Kelt Hanván 1882 aug. 23. Az anyakönyvekkel teljesen összhang-
zó. Az anyakönyvvezető aláírása: Kovács László s.k. hanva-bánrévei ref.
lekész. P.H. - - - - -
Ezen családra vonatkozólag az 1895 évi október 1-től fogva az itten
vezetett anyakönyvekben semmiféle bejegyzés elő nem fordul. Budapest
1900 mártius 2 n. Nagy László s.k. anyakönyvvezetőhelyettes. P.H./Buda
pesti IV. kerületi állami anyakönyvvezetőség/ - - - - - 7

184/1938 m.h.sz.

Éz a másolat a Király Odön budapesti /XIV. Amerikai ut 93/ lakos részé-
ről előttem eredetiként felmutatott, összesen három forintos okmánybé-
lyeggel ellátott értesítéssel s az arra vezetett záradékkal mindenké-
gyező. - - - - -
- - - - Budapest 1938, egyezerkilencszázharmincyolcadik évi ápri-
lis hó 20, huszadik napján. - - - - -
Dij, bg. és f.a. 2.60 P.

Király Ödön
kír. közjegyző.

20. kép: Értesítés a keresztelési anyakönyvről Király Ödön részére
Kelt: Budapest, 1938. április 20.

szám.
Numerus.
1939

Rák
egyházmegye.
Rákóczi vármegye.

Keresztlevél.

Alulírott ezennel hivatalosan bizonyítom, hogy a

@sabai római katolikus plébánia kereszteltek anyakönyve
11. kötet 143 lapján az 1884, azaz ezer nyolc száz nyolcvannegyedik
év szeptember hó tizenegyedik napjáról a következők foglaltatnak:

Folyó szám Numerus currens	-135.	
Éve, havi, napja Annus, mensis, dies	a születésnek nativitatis	1884. augusztus 31.
	a szent kereszttség fölvételének collati s. baptismi	1884. szeptember 11.
A kereszteltnek — Baptizati	neve nomen	Aranka, Ferike, Mercedes
	fi masz.	
	leány foemina	leány
	törvényes legitimus (a)	törvényes
	törvénytelen illegitimus (a)	
A szülők — Parentum	vezeték- és keresztneve, vallása, állása és születéshelye nomen, religio, conditio et locus nativitatis	Hermann Antal rk., magános Töröcske Amália rk.
	lakóhelye locus domicilii	Pécs
A keresztszülők neve, vallása, állása és lakása Nomen Patrinorum, eorum religio, conditio et locus habitationis	Kovácsnai Kovács Illés Kovács Margit	
A keresztlő neve, hivatala Nomen et officium baptizantis	Schnobel Polikarp Cap. a. p.	
Észrevételek Observationes		

Kelt Rákóczi 1939. évi február hó 17. n

L. Rákóczi
parókus

21. kép: Hermann Aranka keresztlevele
Kelt: Rákóczi, 1939. február 17.

22. kép: *A Király család és vendégeik*

Legfelül ifj. Király Andor, a középső sor közepén (a csillár alatt) id. Király Andorné és id. Király Andor, alsó sorban középén Király Éva

23. kép: *A Király család Vas utcai lakása belülről*

24. kép: *Ifj. Király Andor (balra) a svábhegyi motorkerékpár versenyen (1926)*

25. kép: *Ifj. Király Andor (balra) a Magyar Athletikai Club (MAC) jánoshegyi automobil- és motorkerékpár versenyén (1926)*

Életrajz.

Budapestben születtem 1902. márcs. 15.-én
Sérvérmérnöki oklevelemet a budapesti műegyetemen
nyertem meg.

Először Ganz vasgyárak alkatmarost, motoron-
talpon dolgoztam mint szerelő mérnök négy évig.

1927-ben a szomszédosági viszonyok miatt beérkez-
tek eremben meg néhány kisebb és alkatmarost
asomban ezek az ismeretek is megkínáltak. Bizonyít-
ványok mellékelve.

1932-ben, az akkori névvel való megegyező állá-
sok egyikeit sikerült elnyernem mint állásalan
diplomás, innét az állami Földmérési hely-
reket át. Mára az állami Földmérés áll. annál
vállalatoknál vagy felügyelet alatt álló nevel-
nél dolgozom. 1955. április óta a Budapesti 2. sz.

földméri munkakörömben tagja vagyok, felügyele-
ti nevem: állami Földmérési és Térképészeti hivatal
vezetőjei felügyelője (Bp. V. Szerv. n. 25. sz.)

Teljesen a felügyelői körében szívesen mos-
tor köröz, térkép felmérésén dolgozom.

Budapest 1960. márcs. 24.-én

Király Andor

okl. mérnök

Bp. VI. ker. Vas u. 5. sz. II. sz.

26. kép: Ifj. Király Andor kézzel írt önéletrajza

Kelt: Budapest, 1960. szeptember 24.

A családi sírbolton olvasható felirat:⁹⁰

Király család sírboltja

Király Miklós (élt 21 évet: †1926. jún. 4.)

Király Andor (élt 63 évet: †1966. febr. 10.)

Besenyőy István (élt 62 évet: †1966. XI. 27.)

Besenyőy Istvánné sz. Király Éva (1915–1991)

idősebb Király Andor (élt 80 évet: †1956.7.1)

id. Király Andorné sz. Hermann Aranka (élt 80 évet: †1964. VII. 04.)

Király Andorné sz. Asztalos Mária (1911–2000)

⁹⁰ Köszönjük a közlést Szabó Évának, a péceli református gyülekezet beosztott lelkészének.

Forrás- és képjegyzék

Források

A Király család irathagyatéka

Levéltár:

- BFL - IV.1411.b - 1899 - 02912 – Király Olga örökbefogadási ügye
- BFL - VII.205.a - 1946 – 0625. Közjegyzői okirat
- BFL - VII.205.a - 1948 – 0404. Közjegyzői okirat
- BFL - VII.216.a - 1899 - 0017 – Örökbefogadási szerződés
- MNL OL 30797. mikrofilm 1228. kép 2. karton Névváltoztatási kimutatások 1898.
- MNL OL X 10874. Szovjet táborok magyar foglyai
- MNL OL XIX-C-11. A Szovjetunióból hazatért hadifoglyok névjegyzéke (1946–1949)
- MNL PML V.1061. Kistarcsa nagyközség iratai (1890–1950)

Könyvészet:

- Csontos Tamásné (2005): Régi Pécel - új történetek (7.). Fáy István emlékei. *ESE Híradó*, **10**. (2005) 9. sz. 22–23.
- Fallenbüchl Ferenc (szerk., 1933): *A Sacré Coeur Budapesti VIII. Kerületi Sophianum Katolikus Leánygimnáziumának XIX. évfolyma*. Budapest.
- Földessy János (szerk., 1926): *A Magyar Futball és a Magyar Labdarúgók Szövetsége. 1897, 1901, 1925*. Budapest.
- Hegedüs Károly (szerk., 1892): *Értesítő a Budapesti Állami Ipariskola tizenharmadik tanévééről*. Pallas, Budapest.
- Hegedüs Károly (szerk., 1896): *Értesítő a Budapesti Állami Ipariskola tizenhetedik tanévééről*. Pátria, Budapest.
- Halmos Monika (2003): Vasgyári capriccio. In: Kereszti Ferenc (szerk.): *Kistarcsai Kalendárium 2003*. Kistarcsai Kulturális Egyesület, Kistarcsa. 57–59.
- Koch Sándor (szerk., 1916): *A Minorita Rendiek Gödöllői Főgimnáziumának V. évfolyma*. „Élet” Irodalmi és Nyomda Rt., Budapest.

- Thorma Gábor (2012): *A Thorma család krónikája*. Thorma Gábor–Thorma János Múzeum–Halasi Múzeum Alapítvány, München–Kiskunhalas.

Periodikák és közlönyök:

- *Budapesti Czim- és Lakásjegyzék*, **22.** (1909)
- *Budapesti Czim- és Lakásjegyzék*, **25.** (1913)
- *Geodézia és kartográfia*, **18.** (1966) 2. sz.
- *Geodézia és kartográfia*, **35.** (1983) 6. sz.
- *Geodéziai Közlöny*, **18.** (1942) 1. sz.
- *Geodéziai Közlöny*, **19.** (1943) 1. sz.
- *Geodéziai Közlöny*, **23.** (1947) 1. sz.
- *Honvédségi Közlöny*, **67.** (1930) 26. sz.
- *Központi Értesítő*, **32.** (1907) 18. sz.
- *Központi Értesítő*, **37.** (1912) 64. sz.
- *Központi Értesítő*, **39.** (1914) 10. sz.
- *Központi Értesítő*, **50.** (1925) 43. sz.
- *Központi Értesítő*, **52.** (1927) 24. sz.
- *Központi Értesítő*, **52.** (1927) 40. sz.
- *Központi Értesítő*, **52.** (1927) 48. sz.
- *Központi Értesítő*, **53.** (1928) 33. sz.
- *Magyar Vaskereskedő*, **12.** (1912) 28. sz.
- *Magyarország tiszti cím- és névtára*, **3.** (1879)
- *Magyarország tiszti cím- és névtára*, **11.** (1887)
- *Magyarország tiszti cím- és névtára*, **14.** (1890)
- *Magyarország tiszti cím- és névtára*, **32.** (1898)
- *Magyarország tiszti cím- és névtára*, **42.** (1908)
- *Magyarország tiszti cím- és névtára*, **76.** (1942)
- *Magyarország tiszti cím- és névtára*, **78.** (1944)
- *Mihók-féle Magyar Compass*, **35.** (1907) II. rész
- *Műszaki Lap*, **11.** (1910) 12. sz.
- *Műszaki Lap*, **11.** (1910) 21. sz.
- *Pest-Pilis-Solt-Kiskun Vármegye Hivatalos Lapja*, **20.** (1922) 38. sz.
- *Pest-Pilis-Solt-Kiskun Vármegye Hivatalos Lapja*, **24.** (1926) 9. sz.

- *Protestáns Egyházi és Iskolai Lapok*, **61.** (1918) 23. sz.
- *Vasuti és Közlekedési Közlöny*, **4.** (1873) 5. sz.

Sajtó:

- *8 Órai Ujság*, **12.** (1926) 125. sz.
- *Az Est*, **5.** (1914) 306. sz.
- *Az Est*, **17.** (1926) 126. sz.
- *Budapesti Hírlap*, **26.** (1906) 100. sz.
- *Budapesti Hírlap*, **38.** (1918) 237. sz.
- *Budapesti Hírlap*, **46.** (1926) 125. sz.
- *Dunántúl*, **25.** (1935) 4. sz.
- *Észak-Magyarország*, **52.** (1996) 229. sz.
- *Magyarország*, **7.** (1900) 240. sz.
- *Magyarország*, **13.** (1906) 90. sz.
- *Magyarország*, **33.** (1926) 247. sz.
- *Magyarság*, **7.** (1926) 33. sz.
- *Magyarság*, **13.** (1932) 177. sz.
- *Nemzeti Sport*, **17.** (1925) 49. sz.
- *Népszava*, **47.** (1919) 100. sz.
- *Pesti Hírlap*, **42.** (1920) 24. sz.
- *Rákos Vidéke*, **8.** (1908) 47. sz.
- *Rákos Vidéke*, **10.** (1910) 29. sz.
- *Rákos Vidéke*, **13.** (1913) 42. sz.
- *Rákos Vidéke*, **19.** (1919) 7. sz.
- *Rákos Vidéke*, **20.** (1920) 5. sz.
- *Rákos Vidéke*, **24.** (1924) 11. sz.
- *Rákos Vidéke*, **25.** (1925) 7. sz.
- *Soproni Napló*, **14.** (1910) 241. sz.
- *Szabad Nép*, **6.** (1948) 142. sz.
- *Uj Szó*, **2.** (1946) 234. sz.
- *Ujság*, **11.** (1935) 229. sz.
- *Világ*, **21.** (1948) 921. sz.

Képek

1. kép: Király család hagyatéka
2. kép: Kistarcsai Kulturális Egyesület gyűjtése
3. kép: Király család hagyatéka
4. kép: Király család hagyatéka
5. kép: Király család hagyatéka
6. kép: Király család hagyatéka
7. kép: https://hu.wikipedia.org/wiki/Fájl:Memorial_to_Miklós_Király_in_Mátyásföld_-_2019.jpg
8. kép: https://hu.wikipedia.org/wiki/Fájl:Memorial_to_Miklós_Király_in_Mátyásföld_bronze_plaque_-_2019.jpg
9. kép: Király család hagyatéka
10. kép: Király család hagyatéka
11. kép: Király család hagyatéka
12. kép: Király család hagyatéka
13. kép: Kistarcsai Kulturális Egyesület gyűjtése
14. kép: Ruzsa Bence gyűjtése
15. kép: Király család hagyatéka
16. kép: Ruzsa Bence szerkesztése
17. kép: Király család hagyatéka
18. kép: Király család hagyatéka
19. kép: Király család hagyatéka
20. kép: Király család hagyatéka
21. kép: Király család hagyatéka
22. kép: Király család hagyatéka
23. kép: Király család hagyatéka
24. kép: *Autó*, 5. (1926) 19. sz. 24.
25. kép: *Autó*, 5. (1926) 21. sz. 33.
26. kép: Király család hagyatéka
27. kép: Kereszti Ferenc fotója

Névmutató

Asztalos Mária (ifj. Andorné)	Király 14, 44	Király Andor, ifj. 14, 15, 39, 41, 42	10, 11, 13,
Baranyi Károly	18	Király Éva Vanda	10, 20, 21, 22
Berger Katalin	6, 8	Király József	8
Berger Salamon	6	Király Miklós	10, 16, 17, 18, 19, 20
Besenyőy István	21, 44	Király Olga	8
Dóczé Zsigmond	29	Király Ödön	6, 38
Friedrich István	26	Kirschner (Király) Miksa	6, 8
Hermann Antal	9	Kirschner Jakab	6
Hermann Aranka (id. Andorné)	Király 8, 9, 11, 32, 33, 34, 40, 44	Mautner Johanna	8
Hofman Fáni	6	Hollósi Ilona (Nagy Jánosné)	24
Hofman Rozália	6	Purth Gyula	29
Jánossy Pál	29	Rapavi József	29
Jeszenszky Amália	9	Steckhardt Ferenc	24
Kautz-Zombory Valér	12, 21	Thorma Tibor, dr.	17, 18
Király Andor, id.	6, 8, 9, 10, 11, 15, 20, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 32, 33, 34, 35, 36	Winternitz Arnold	20
		Zelky Hermin	6

A borítón látható fényképen szerepelnek: a felső sorban balról jobbra ifj. Király Andor, ifj. Király Andorné, Király Mária, Király Éva és férje, az alsó sorban id. Király Andorné és id. Király Andor.

